

25.9.2020

ALUEELLISEN VALMISTELUN JAOSTO

Aika:	torstai 17.09.2020 klo 10.00–14.00	
Paikka:	Skype-kokous, kokouslinkki	
Läsnä:	Kari Hakari, osastopäällikkö, STM, (kokouksen pj)	(X)
	Taru Koivisto, johtaja, STM, (I varapj)	(X)
	Vuokko Lehtimäki, erityisasiantuntija, STM	(–)
	Kirsi Paasovaara, erityisasiantuntija, STM	(X)
	Kristiina Mukala, lääkintöneuvos, STM	(X)
	Jaska Siikavirta, johtaja, STM	(X)
	Ville-Veikko Ahonen, finanssineuvos, yksikön päällikkö, VM	(X)
	Tomi Hytönen, budjettineuvos, yksikön päällikkö, VM	(–)
	Janne Koivukoski, pelastusneuvos, yksikön päällikkö, SM	(X)
	Vesa Jormanainen, johtava asiantuntija, THL	(X)
	Eeva Nykänen, johtava asiantuntija, THL	(–)
	Päivi Husman, johtaja, Työterveyslaitos	(X)
	Tarja Myllärinen, johtaja, Kuntaliitto	(X)
	Karri Vainio, erityisasiantuntija, Kuntaliitto	(X)
	Aija Tuimala, projektipäällikkö, KT Kuntatyönantajat	(X)
	Markku Mäkijärvi, johtajaylilääkäri, HUS	(–)
	Marina Erhola, toimitusjohtaja, PHHYKY	(–)
	sij. Timo Louna, konserni- ja yhteyspäällikkö, PHHYKY	(X)
	Antti Parpo, muutosjohtaja, Turun kaupunki	(X)
	Jaakko Herrala, sote-muutosjohtaja, Pirkanmaan liitto	(X)
	Niina Haake, projektipäällikkö, Hämeen liitto (X)	
	Ilkka Pirskanen, toimitusjohtaja, Siun Sote	(–)
	Jari Saarinen, apulaiskaupunginjohtaja, Kuopion kaup.	(X)
	Kirsti Ylitalo-Katajisto, hyvinvointijohtaja, Oulun kaupunki	(X)
	Jari Jokela, johtaja Lapin sairaanhoitopiiri	(–)
	Juha Jolkkonen, sosiaali- ja terveystoimen toimialajohtaja, Helsinki	(X)
	Inga Nyholm, yhteysjohtaja, Helsingin kaupunki	(X)
	Taru Kuosmanen, hyvinvointijohtaja, Tampereen kaupunki	(X)
	Timo Aronkytö, apulaiskaupunginjohtaja, Vantaan kaup.	(X)
	Kati Kallimo, toimialajohtaja, Jyväskylän kaupunki	(X)
	Jari Iskanius, rahoitusjohtaja, Lappeenrannan kaupunki	(X)
	Anna-Kaisa Pusa, kaupunginjohtaja, Kurikan kaupunki	(–)
	Jari Parkkonen, kaupunginjohtaja, Heinolan kaupunki	(X)
	Oskari Auvinen, kaupunginjohtaja, Kangasalan kaupunki	(X)
	Hannele Mikkanen, kunnanjohtaja, Liperin kunta	(–)
	Tiina Heikka, kunnanjohtaja, Lapinjärven kunta	(X)
	Olli Riikonen, kunnanjohtaja, Tohmajärven kunta	(–)
	Marina Kinnunen, sairaanhoitopiirin johtaja, Vaasan shp	(–)
	Mikko Pietilä, johtajaylilääkäri, Varsinais-Suomen shp.	(–)
	Jani Pitkänen, pelastuskomentaja, Helsingin kaupungin pelastuslaitos	(–)
	Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, Helsingin kaupunki	(X)
	Jari Sainio, pelastusjohtaja, Varsinais-Suomen pelastuslaitos	(X)
	Heikki Vähäkuopus, riskienhallintapäällikkö, Turun kaup.	(–)
	Olli-Pekka Ojanen, pelastusjohtaja, Pirkanmaan pelastuslaitos	(–)

	Krista Kurppa, taloussuunnittelija, Tampereen kaupunki	(X)
	Jukka Koponen, pelastusjohtaja, Pohjois-Savon pelastuslaitos	(X)
	Erkki Asikainen, pelastuspäällikkö, Kuopion kaupunki	(-)
	sij. Pauli Nurminen, hallinto- ja talouspäällikkö, Keski-Suomen pelastuslaitos	(X)
	Petteri Helisten, pelastusjohtaja, Oulu-Koillismaan pelastuslaitos	(X)
	Mika Haverinen, pelastuspäällikkö, Oulun kaupunki	(X)
	Antto Korhonen, erityisasiantuntija, VM	(X)
	Antti Kuopila, erityisasiantuntija, STM	(X)
	Pilvi Rantanen, erityisasiantuntija, STM	(X)
	Markus Viitaniemi, projektipäällikkö, SM (1.10. alkaen)	(-)
	Krista Björkroth, asiantuntija, STM	(X)
Erikseen kutsuttuna:	Linda Soikkeli, erityisasiantuntija, STM	(X)
	Maarit Hiltunen-Toura, erityisasiantuntija, STM	(X)
	Terhi Tevameri, sosiaali-, terveyst- ja hyvinvointialan koordinaattori, Varsinais-Suomen TE-toimisto	(X)
	Vappu Vienamo, viestinnän asiantuntija, STM	(X)
	Emmi Korkalainen, asiantuntija, STM	(-)
	Sonja Kärkkäinen, viestintäsuunnittelija, STM	(-)
	Maria Nousiainen, projektisihteeri, STM	(X)

Käsitellyt asiat

1. Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Puheenjohtaja Kari Hakari avasi kokouksen klo 10.00. Hyväksyttiin kokouksen asialista ja edellisen kokouksen muistio (liite 1).

2. Ajankohtaiset asiat

Puheenjohtaja Hakari kertoi STM:n valmistelun ajankohtaisista asioista. Sote-uudistuksen lainsäädännön lausuntokierros on vielä käynnissä. Lausuntojen läpikäynnin aikataulu on tiukka, mutta siihen on varauduttu. Oletettavaa on, että lausunnoissa tulevat tietyiltä osin toistumaan samat asiat (mm. rahoitus, omatuotanto, ohjaus ja Uudenmaan erillISRatkaisu). STM on myös tavannut Hyvinvointiala HALI ry:tä ja keskustellut heidän kanssaan mm. lainsäädännön sisällöstä. Lopuksi puheenjohtaja toi puheenvuorossaan esille jaoston sekä sote-uudistuksen organisaatiota koskevat jäsenmuutokset. Hakari toimii jatkossa Päivi Salon sijasta sote-ministerityöryhmässä pääsihteerinä ja Kirsi Varhilan sijasta sote-johtoryhmän puheenjohtajana.

Ville-Veikko Ahonen esitteli VM:n ajankohtaisia asioita. VM:ssä keskiössä on ollut budjettiriihen päätökset koskien eritoten kunnille ja kuntayhtymille myönnettäviä korvauksia koronaan liittyen. Osa tuesta kohdistuu jo tälle vuodelle, mutta suurin osa ensi vuodelle. Ahonen mainitsi myös, että sairaanhoitopiireille tarkoitettu korona-avustuksen haun päätökset pyritään tekemään marraskuussa. Koronaan liittyvien korvausten ohella VM valmistautuu lausuntopalautteen läpikäymiseen. VM:n näkökulmasta yksittäiset isot kokonaisuudet tulevat koskemaan rahoitusta ja aluejakoa. VM:ssä on myös aloitettu valmistella budjetoitintarpeita sote-uudistuksen voimaantuloon liittyvistä pakollisista kustannuksista. Näistä pyritään tekemään esitys täydentävään talousarvioon syksyn aikana. Myös vuoden 2022 budjetoitintarpeita on aloitettu valmistella.

Vielä lopuksi Antto Korhonen VM:stä kertoi lyhyesti aluehallinnon ja monialaisten maakuntien parlamentaarisen selvitystyön tilanteesta, jossa on tällä hetkellä jäsenelty hallinnon eri tason rooleja ja kartoitettu mahdollisia monialaisten maakuntien tehtäviä.

Janne Koivukoski esitteli SM:n ajankohtaisia asioita (liite 2). Koivukoski kävi yleisesti läpi pelastustoimen alueellisen valmistelun tilannetta, koordinaatiota ja vastuutahoja sekä rahoitusta. Lokakuun loppuun mennessä on tavoitteena valmistella yhdessä alueen pelastustoimen kanssa alueellisen valmistelun työsuunnitelma, tiekartta ja työskentelytavat. SM osallistuu myös STM:n koordinoimiin neuvotteluihin alueiden kanssa. Lopuksi Koivukoski kävi läpi VM:n erillismäärärahan käyttökohteita, jotka on suunniteltu käytettävän pelastustoimen suorituskyvyn määrittelyä tukevaan suorituskykyhankkeeseen, alueellisen valmistelun vuoden 2021 tuelle sekä ICT:n kehitysrakojen uudelle aikataulukselle ja lisätarpeen selvittämiselle.

3. Matalan kynnyksen vuorovaikutuskyselyn tulosten läpikäynti

Linda Soikkeli STM:stä esitteli matalan kynnyksen vuorovaikutuskyselyn tuloksia (liite 3). Jatkuvaluonteinen matalan kynnyksen vuorovaikutus esiintyy lakiluonnoksessa uutena sote-maakuntien ohjauksen keinona, jonka kautta pyritään tiivistämään yhteistyötä, vuoropuhelua ja luottamusta alueiden kanssa. Kyselyn tarkoituksena oli kartoittaa olisiko tämänkaltaiselle vuorovaikutukselle tarvetta ja millä keinoin sitä voitaisiin tehdä. Kysely koski enimmäkseen sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausta, mutta pelastustoimen edustajat saivat myös vastata kyselyyn. Puheenvuorossaan Soikkeli esitteli mm. vastaajien palautetta nykyisistä vuorovaikutuskanavista sekä toiveita tulevista vuorovaikutuskanavista, vastaajien näkemyksiä vuorovaikutuksen tärkeimmistä ominaisuuksista sekä STM:n kanssa käytyjä hyödyllisimmäksi koettuja teemoja sekä toiveita tulevista teemoista. Lopuksi Soikkeli esitteli kyselyn ja tiekartan pohjalta luonnosteltua jaoston alarakennetta, joka muodostuu erilaisista verkostoista ja työryhmistä (talous, hallinto ja johtaminen, palvelut sekä yhdyspinta).

Jaostossa käytiin vuorovaikutusohjauksesta lyhyt keskustelu. Keskustelussa mm. toivottiin samankaltaista suunnittelua pelastustoimelle ja heidän kytkemistä vahvemmin osaksi uusia tulevia rakenteita. Nostettiin myös esiin, että sote-maakuntien rinnalla on tärkeää huomioida kunnat ministeriöiden kanssa käytävässä jatkuvassa vuorovaikutuksessa ja sen mekanismien kuvaamisessa. Lisäksi pohdittiin, olisiko tulevien sote-maakuntien johtamisen turvaamiseksi tarpeellista luoda intensiivinen koulutus- tai perehdytysohjelma. Lopuksi nostettiin esiin huomio, että on tärkeää tarkentaa vuorovaikutuksen päämäärää ja kohdetta sekä pohdittava, milloin kyse on kansallisista tavoitteista ja milloin taas käytännön keinoista ja ratkaisuista.

Tauko pidettiin klo 11.30–12.00

4. Sote-valtionavustusten tilanne

Taru Koivisto STM:stä esitteli muiden sote-valtionavustusten tilannetta (liite 4). Muut sote-valtionavustukset liittyvät mielenterveysstrategian toimeenpanoon, asunnottomuuteen, työkyvyn tukemiseen, vammaisten henkilöiden henkilökohtaiseen budjetointiin, lastensuojelun monialaiseen kehittämiseen ja sosiaalihuollon ammattilaisten kirjaamisvalmennukseen. Valtionavustushaut päättyivät kevään-kesän aikana. Vammaisten henkilöiden henkilökohtaisten budjetoinnin kokeiluhankkeen ja sosiaalihuollon ammattilaisten kirjaamisvalmennuksen päätökset on jo tehty. Muiden hakujen osalta päätökset tehdään syksyn aikana. Lisäksi syksyllä tulee haettavaksi valtioavustus ikäohjelman toimeenpanoon – kotona asumista tukevan teknologian KATI-hankkeeseen.

Kirsi Paasovaara ja Antti Kuopila STM:stä kertoivat Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman ja soterakenne-uudistushankkeiden tilanteesta. Hankkeet ovat hyvin lähteneet käyntiin ja rekrytoinnit on keskeisiltä osin suurimmassa osassa hankkeita tehty. Hankkeiden käynnistymisessä kuitenkin näkyy alueiden erilaisuus (mm. yksi järjestäjä vs. monta järjestäjää). Suurin osa sote-rakenne-uudistushankkeista ja osa sote-keskus hank-

keista päivittävät vielä talousarvioitaan ja hankesuunnitelmiaan. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –ohjelmalle on tulevalle vuodelle varattu budjettiin rahaa, mutta haun yksityiskohdat ovat vielä täsmentämättä. Soterakenneuudistushankkeiden seuranta tuodaan kolmen kuukauden välein jaostoon.

5. Tiekartan työstäminen ryhmissä

Jaoston kokousta varten tiekarttaan lisättiin jaoston jäsenten esitysten lisäksi edellisen vaalikauden uudistuksen valmistelusta syntyneen tiekartan huomioita (liite 5). Jaostossa tiekartan työstäminen tapahtui ryhmätöinä skypen kautta Learning cafe menetelmää hyödyntäen, siten että ryhmät kiersivät vuorotellen työpisteitä. Työpisteet jaettiin tiekartan mukaisesti johtamiseen, hallintoon, talouteen ja palveluihin. Jokaisessa työpajassa oli puheenjohtaja ja sihteeri. Työpajoissa tiekarttaa käsiteltiin kolmen pääkysymyksen kautta: puuttuuko jotain, mikä on olennaista ja mihin pitää keskittyä ja mihin mennessä asian pitää olla tehty.

Lopuksi työpajojen puheenjohtajat esittelivät lyhyesti työpajojensa keskeisiä huomioita. Työpajoissa mm. korostui tiekartan vaiheisiin liittyvän erilaisia haasteita alueilla. Alueiden erilaiset tilanteet ja lähtökohdat myös vaikuttavat alueiden kyvykkyyteen viedä asioita eteenpäin. Lisäksi työpajoissa pohdittiin yleisesti valmistelumandaattia. Keskeistä tiekartan jatkotyöstämiselle on ymmärtää, että kaikki tekeminen ei löydy lainsäädännöstä vaan on oleellista hyödyntää esimerkiksi alueiden edellisen vaalikauden uudistuksessa valmisteltuja omia aineistoja. Tiekartan työstämistä jatketaan seuraavassa jaoston kokouksessa.

6. Muut asiat

Ei käsiteltäviä asioita.

7. Seuraava kokous ja kokouksen päättäminen

Seuraava kokous järjestetään 21.10.2020 klo 10.00–14.00 Skypella.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.55.